

Gefiono

Kiam la insulo Selando (Sjælland) ankoraŭ ne ekzistis, la ĉefdio Odino sendis Gefionon orienten por havigi pli da tero al Danio. Tiu diino de la virginoj venis al Svedio, kies reĝo Gylfe trovis sin tiel rava, ke post keiktempa amorado li promesis al ŝi tiom da tero, kiom ŝi povos elplugi dum unu tago.

Por havigi tirbestojn taŭgajn por tiu laboro Gefiono iris al iu jotuno (grandegulo), kiu gravedigis in. Naŭx monatojn poste la diino naskis kvar filojn. Ili iŝxangxis en gigantajn virbovojn kaj jungis antaŭ la plugilon. Per siaj enormaj fortoj la filoj tiris kaj tiradis. La plugilo tranĉis tre profunde. Fini is la longa tago. La elplugitan teron la virbovoj tiris okcidenten kie Gefiono lokis ĝxin inter Fueno (Fyn) kaj Skania (Skane). En Svedio restis responda truo: la lago Vänern. Jen la estigo de Selando, laŭ la mitologio.

La bors-konstruaĵo

La bors-konstruaĵo estas vidinda domo, kiu situas proksime al Knippelsbro sur la insuleto Slotsholmen (la kastelinsuleto). Kristian la IV-a konstruigis la borson dum la jaroj 1619 is 1622. La arkitektoj nomifis Lorenz kaj Hans Steenwinckel fratoj. Poste oni konstruis la drako-pinton kun la kvar drakoj, kies vosto formas la pinton (Ludvig Heideritter desegnis ĝxin. Ankau la tegment-etagxoj kaj la orienta fronto konstrui is en 1640. La brikoj estis unue flavaj kun ruĝaj strioj, sed komence de la dudeka jarcento oni anstataŭigis la flavajn brikojn per ruĝaj, kaj la originalaj figuroj de sablosxtono per kopioj.

Komence la teretago estis magazenoj. Sxipoj povis transporti la varojn rekte al la pordegoj tiutempe. En la supra etaĝo estis butikoj. Ek de la jaro 1681 okazis kunvenoj de komercistoj, kaj ek de la jaro 1857 funkcias la konstruaĵo kiel borso. Saman jaron aĉetis la merkat-societo la domon. Nun la bors-afero okazas alialoke - ek de la jaro 1974.

La pregejo Trinitato estas konstruigita de Kristiano la IV. Ĉefe altiras nian atentojn la Ronda Turo, 34 m. alta. De la strato al la supro kondukas ne ftuparo sed spiralforma vojo (209 m.). En 1717 la rusa caro Petro la Granda (1689-1725) gastis cxe la dana reo Frederiko la IV-a (1691-1730) kaj tiu faris viziton i. k. al la Ronda Turo. Caro Katarina supreniris per kariolo tirata de ses ĉevaloj. Caro Petro sekvis sian edzinon sur propra besto. La neordinara rajdado tiel placiĝis al la suvereno de Rusio, ke li ĝin ripetis du fojojn.

Dum pluraj jarcentoj la Ronda Turo servis kiel astronomia observatorio por la Kopenhaga Universitato. Nun amatoraj stelarnikoj en klaraj vesperoj per bona teleskopo montras al la publiko sur ielajn interesajn aferojn.

De la alta supro oni havas belan vidon al la multaj kopenhagaj turoj.

Iun nokton en 1943 la toraĵoj de la danaj judoj estis sekrete transportitaj el la proksima Sinagogo en la kriptono de Trinitato kaj kaŝitaj inter la sarkofago malantaŭ falsa muro. Eĉ hodiaŭ oni ne scias, kiu(j) prizorgis tion. La sanktaj skribrulaĵoj reaperis post la liberigo en majo 1945. Ekde tiam ekzistas tute specialaj konfidencaj rilatoj inter la juda sinagogo kaj la dana pregejo Trinitato.

Tio estis kaj estas distrikta preejo, sed longatempe ĝi krome servis kiel studenta preejo. La granda universitata biblioteko en la subtegmento perdis ĝin dum terura incendio en 1728; je tiu katastrofo 40 % de la urbo forbrulis.

Dum la 1980-jaroj iom neordinara grupo da personoj komencis arigi ĉirkaŭ Trinitato: enmigrintaj kristanaj ĉinoj kaj parencoj de Ĉinio. - misiistoj. Ĉiun du semajnon okazas alta meso en la fora azia lingvo.

Pregxejo de Nia Sinjorino

En jaro 1807 britaj trupoj komencis 3-noktan bombardadon al la ĉefurbo (tiutempe 100.000 enloantoj). Plej dense loĝata estis la distrikto kun Nia Sinjorino "efpregejo, al kies 125 m. alta spajro (turpinto) la malamiko celis multajn raketojn kaj bombojn. En la tria nokto brulsago trafis la pinton de la spajro. Rapide ĝi fandis la kupron kaj ekbruligis la lignan internon. Frumatene la spajro falis kaj grandparte detruis la pregejon. Je la falo trabo funkciigis la sonorilaron. En la terura nokto audigis la melodion de mortohimno. La britoj jetis sur Kopenhagon 14.000 bombojn. Post la rapida kapitulaco la malamiko forkondukis "ĉiujn danajn militsxipojn escepte de unu jahxto, kiujn kelkajn jarojn antaŭe la brita reo donacis al sia "kara kuzo la dana kronprinco". Tio resendis ĝin al Britio kun afabla saluto: "Pro la hasto vi forgesis ĵenan sxipon en Kopenhago".

Ĝis 1814 regis milita stato inter Britio kaj Danio. Je la paco post la falo de Napoleono ni perdis ankaŭ Norvegon al Svedio. En 1813 la dana ŝtato bankrotis. Je la posta rekonstruo Nia Sinjorino ne ricevis novan spajron.

Absalon

En la jaro 1192 starigis kopenhaga komunumo statuon pri la urba kreinto: la episkopo Absalon. Bone ili elektis tiun lokon, ĉar Absalon alte sidanta sur sia ĉevalo povas rigardi rekte al Slotsholmen, kie li konstruigis la unuan kastelon de Kopenhago.

Absalon estis unu el plej rimarkindaj kaj elstaraj personoj, kiu naskiĝis en Danio. Li apartenis al mezslanda potenca nobela familio. Tiu havis granda influon en la 12-a jarcento ne nur al la reĝa potenco sed ankaŭ al la eklezio.

Iun tagon en la jaro 1128 Absalon kaj lia ĝemelfrato vidis la tagan lumon en la urbeto Fjenneslev apud Sorø. En la baptado la knaboj ricevis la nomojn Axel kaj Esbern, sed en sia matura vivo la nomo Axel estis anstataŭita per la pia nomo Absalon kaj per tiu li iĝis famekonata.

De kiam Valdemar la Granda iĝis reĝo en 1157 devenas la scio pri Absalon. Li estis intima amiko de Valdemar kaj kaŝe de tio donis Valdemar al li episkopan postenon en Roskilde. Absalon bone kaj sincere apogis Valdemar en lia regperiodo ne nur per sia sagxeco kaj kuragxo, sed ankau kiel cxefpolitika kisto de Danio. Lia scio estis erajna kaj pro ĝi li plurfoje venkis la batalojn kontraŭ la malamikoj: la Vendoj.

En la jaro 1167 konstruigis Absalon la unuan kastelon de Kopenhago. Ĝi ne estis luksa kiel la postaj kasteloj. Ĝi funkciis kiel defendejo de la urbo. Ĝi nur havis turon ĉirkaŭita de ringmuro. Dum jarcentoj tiu kastelo ankaŭ funkciis kiel restadejo de danaj reĝoj, sed tiam oni ne pensis pri metoda plano de la urba konstruo kaj tial la domoj tute hazarde situis apud la kastelo. Tamen dum sekvaj jaroj ili estis forigitaj por doni lokon al novaj kasteloj.

Jam en la antikva tempo estis malgranda haveno ĉe Kopenhago kaj versajne ankau komerca trafiko el ĝi. Samjare kiel la kastelkonstruo okazis plibonigo de la haveno. Absalon konstruigis pontojn inter Amagero kaj Selandio, kaj en la haveno la kajoj estis pligrandigitaj.

Sub nuna Christiansborg oni povas vidi la ruinojn de la antaŭa kastelo, same ankaŭ la murojn de Absalona kastelo. Krom tio ankau la puton de Absalon.

Nyhavn (nova haveno)

elfosigis cx. 1670. De 1700-1770 la domojn oni iom post iom konstruis por la komercistoj, havenistoj, gastejoj k. t. p. Sed tiutempe la domoj havis nur 2-3 eta ojr cio pro manko de sufiĉa spa.co en Kopenhago plialti is ia konstrua oj, kiuj cetere estas bone irmitaj, kaj ia regionen stampas kolorriĉaj domoj.

1/espere oni pov/as aŭdi viglan muzikon kaj kanton de ia multnombraj kafejoj en la tiel nomata senbrida Nyhawn, kie oni ankaŭ dancas.

La artefaritaj frontono-trianguloj plejofte ankaŭ ornamas la antaŭajn konstruaĵojn. En Nyhavn la domoj direktas la flankon al la kanaĵo. - En Nederlando estas ĉefe la konstruaĵoj, kiuj havas la frontonon al la kanaĵo. - Ankoraŭ oni trovas tra la tuta ĉirkaŭaĵo, ĉirkaŭ la ĉefaj domoj en Nyhavn.

La poeto H. C. Andersen lo is en Nyhavn kaj en numero 18 kaj en 20, sed dum preskaŭ 20 jaroj en numero 67 en la dua eta o. En numero 20 li verkis siajn unuajn fabelojn. Dum siaj lastaj jaroj li loĝis en numero 18.

La ankro ĉe Kongens Nytorv (la nova placo de la reĝo) estas memorigaĵo pri la danaj maristoj, kiuj mortfalis dum la dua mondmilito.

Anta ĉe Kopenhago havis botanikan ĝardenon tie, kie nun kelkaj para-numeraj konstruaĵoj situas. Restas ankoraŭ arboj de tiu tempo malanta Charlottenborg (universitato por skulptura arto kaj pentra arto).

l/idindaĵoj en Nyhavn: Firm-tabuloj (' ildoj) pri vel-, kompas- kaj flagfaristoj, tonaj tabuloj sur Nyhavn-konstruaĵoj 41 kaj 65. - Sur la muro de numero 59 situas statueto; Krusto kun la globo; Ĉi tiu konstruaĵo cetere nomiĝas: "la domo de la alhxemistoj.

Kongens Nytorv

(la nova placo de la reo).

La plej altran a placo de la urbo estas Kongens Nytorv, kie situas grandaj komereaj domoj t. e. tutmondaj establa oĵ kiel A. P. Møller, sipa arangxejo; Granda Skandinavi Telegrafa Kompanio, la magazeno MAGASIN. Krome ni vidas la reĝan teatron, kie oni prezentas la plej bonan aktoran arton en Danlando, kaj kies baleto apertenas al la plej fama de Europo.

La franca ambasado havas sidejon en numero 4 sur Kongens Nytorv; tiu domo estas la sola konservita konstrua o de 1670.

Cxi tiuj domoj - krom aliaj - cirkauas "Krinsen", tre malgrandan gxardenajxon, kaj meze en tiu situas skulpturo, farita de C. L'Amoreaux: regxo Christian V sur evalo. -

Ciujare la noubakitaj gestudentoj cirka dancas KRINSEN post la ekzameno.

Anta la re a teatro ni vidas 2 skulpta ojn: la poetoj Oehlenschläeger kaj Holberg. La domo de Harsdorff (Kongens Nytorv 3-5) estas la akademio por la arkitekteduko de la art-universitato.

Gxi estas unu el la plej cxarmaj loko en Kopenhago. Gxin oni kreis en 1915. Sed ne ciam tlu ci loko aspektis tia. En 1603 reĝo Kristiano la IV-a malfermis ĝin, tiun ci lokon kiel milit-havenon, kaj ankora ni trovas allig-ringojn en la muro. En 1867 oni plenigis la havenon. La menciitaj 3 jar-nombroj, faritaj en ĉi tiu ĝardeno, situas supre de la ĝarden-pordegoj.

Grandaj konstruaĵoj ĉirkaŭas la bibliotekan ĝardenon: la reĝa biblioteko, la provianto-domo, la armila muzeo kaj la ŝtata arkivo, kaj tiuj ĉi ĉirkaŭantaj konstruaĵoj konsistas parte el muroj, faritaj de masonaĵo - nun atentu! Ĝis 4 metroj, pro tio la bruoj de la grand-urba trafiko ne povas ĝeni vin en tiu preska monaĥejo-simila ĝardeno. Ne strange, ke multaj homoj de la proksimaj kontoroj dum siaj lunk-paŭzoj somere sidas sur la benkoj por ĝui la sunon, la vidon de la floroj kaj de la papilioj krom espereble ankaŭ bongustan lunk-paketon.

En la antaŭ-korto-kun hipo-ka tanoj kaj tilioj-ni vidas la statuon de Peder Schumacher (aŭ Griffenfeldt), fondinto de la ŝtata administradejo. - Apude situas la nuna ŝtata arkivo. Reĝo Frederiko la 11-a konstruigis tiun domon, tiam konsistantan el arsenalo en la ter-etago, biblioteko en la unua etaĝo kaj artotamburo en la dua.

La nuna reĝa biblioteko, trans la ĝardeno, estas konstruita je la komenco de la 19-a jarcento. - En la granda antaŭ-halo, ok-angula, kopio de baptejo en Aachen, oni aranĝas diversajn ekspoziciojn. Sur muro en tiu halo oni vidas reliefon, montrantan la ĉefon. La reliefo estas kopio de tiu muro en Akropolis, kiun danaj arkeologoj elfosis. Temas pri Akropolis en Lindos sur la insulo Rhodos.

Ceteraj vidindaĵoj en la ĝardeno: statuo de la filozofo Søren Kierkegaard.

Sur la tegmento de la proviant-konstruaĵo situas ankora lum-turo por ĉi tiuj en la haven-tempo.

Apud la pordego inter la biblioteko kaj la provianto-domo staras statuo de Demosthenes, kopio de figuro, starigita en Atheno en la jaro 280, - Alia vidindaĵo apud tiu statuo kaj la provianto-domo kreskas morusa-arbo de c. 1650. Ĝiaj beroj similas frambojn, ili estas tre suko-plenaj kaj kolorigaj-mi nur avertas!

La Urbdomo kaj ĝia placo.

La Urbdomo-placo estas, almena laŭ trafika vidpunkto, la centro de la urbo, ar 22 diversa autobuslinioj trapasas ĝin. Ili iras al iuj diversa kvartalo : Østerbro, City, 1^a haveno kun Christianshavn kaj Amager, Vesterbro, Frederiksberg kaj Nørrebro,

Starante kun la dorso al la aŭtobusa terminalo ni vidas sur la maldekstra flanko la domon de "Politiken" kun la lua-gazeto; poste ni preterpasas "Strøget", la pied-irantan straton, kiu trairas la tielnomatan mez-aŭtobusan urbon kun la plej agaj konstruaĵoj kaj mallaraj stratoj.

La sekva konstruaĵo, la Palace-hotelo¹ havas belan turon, kaj sur ĝi estas kvar mozaikoj² kiel slasbolas matenoj **tagmezon**, vesperon kaj nokton.

La urbdomo mem estas flankita de 2 konataj monumentoj: maldekstre la kolono kun du lurblovistoj, pri kiuj oni diras, ke ili nur blovas se preterpasis virgulinon pli ol 13-jara. - Ĝi nun neniu aŭdis sonon. Dekstre, antaŭ la urbdomo, la faakonata Drako-fontano etas akvo-gutojn sur la fotantaj turietoj. Ĝi eĉ modelita de la skulpturistoj Th. Bindesbøll kaj Joalme Skotgård en 1904 kaj 1923. - La skulpturo montras batalon inter virbovo kaj drako.

Sur la dekstra flanko de la urbdomo³ la longe de H. C. Andersens Boulevard, estas malgranda ardeno kun skulpturo de H. C. Andersen.

Vid al Tide la urbdomo, ĉe la autobusterminalo, staras alia skulpturo, la malgranda kornoblovisto, kiel *memoro* de la milito 1348/50 kontraŭ la germanoj.

Se vi deziras sciigi pri la urba historio⁴ vizitu la urbdomon, kiu laŭ tiu vidpunkto estas trege interesa; samtempe la turo estas vizitebla, ka ĉi la panoramo estas ege impona.

La astronomia horlo o

La kreinto estis naskita la 27-an de julio en la jaro 1872 en la jutlanda urbo Ribe. Kvankam lia infana hejmo estis modesta resfris tle bona kaj gaja atmosfero, Oni *atis la tlegi dum oni faris alian laboron kaj vespere oni fin la tagon per kantoj kaj ludoj.

Jens Olsen frekventis bur an lernejon. Dum siaj lernejjaroj II montris speci lajn talentojn por matematiko, fiziko kaj aritmetiko.

Jam de siaj infanjaroj li pensis i'gi horlo'gisto, sed lia patro trovis alian okupon por li "ce fajna meĥanisto. Dum sia metia lerntempo f'e li, Jens Olsen le; Ĉion pri meĥanismo de horlo oj kaj iom post iom ankaŭ legis pri astronomio. Jens i'gis bona meĥanisto,

En la jaro 1897, post la akiro sia metiista atesto, li kiel "vaganta metiis" la tiel nomata "Naver" vojaĝis eksterlanden.

Li laboris i.a. en Germanio en la urbo Strassburg, kie li profunde studis la astronomian horlogon en la katedralo. Li rakontis al siaj amikoj, ke la peri sita tempo de vizito en la katedralo ne estis sufic:a por li. Tial li kasxis sii en iu angulo kaj atendis "gis kiara la aliaj vizitantoj estis for. kaj "Ĉio esti: trankvila. Poste li profunde studis "ciujn detalojn de la horlog'o.

Li ne intencis kopii ^in sed nur konstati, ke lia astronoma horlo ^o almenaŭ ne estu tia.

En Svislando li ^angis metion kaj nun laboris kiel horlog'isto. Ne nur en la universitato, sed anka en la biblioteko li esti.s taga gasto. Multe li studis. Tamen povus anka okazi, ke li partoprenis en la kunvenoj kune kun siaj amikoj kaj tiam li estis la plej gaja el ' iuj. Post liaj laborjaroj en Svislando li voja^is al Parizo kaj tie laboris dum 1 kaj 1/2 jaroj i.a. dum la raonda ekspozicio en la jaro 1900.

Li finis sian ĉirka voja^on per kelk monata restado en Londono.

Lia restado eksterlande daŭris 5 jarojn.

Li venis al Kopenhago kaj tie li edzi^gis al Anna Sofie Krøldrup. La geedza paro lo is en Hallingsgade 8. La domo estis poseda *o de lia edzino. En la domo li starigis sian propran entreprenon, sed li tamen laboris "ce Cornelius Knudse kiel efo.

Dum jaroj apud sia taga laboro li profundigis sin en elkalkulaĵoj de sia infana revo: la astronomia horlogo. Preskaŭ 50 jaroj pasis de lia vivo, sed fine la prikalkulaĵoj estis pretaj. Li montris la planojn al la astronomo, profesoro Elis Stromgren, kiu aprobis "cion. Por efektivigi la planojn, oni anka devas hav monon kaj tial oni kreis fondumon, kies celo estis havigi tiun.

Multaj elstaraj personoj elektigis kiel estraranoj de la fondumo, precipe tiu kiuj havis altan influon diversloke.

Malgraŭ tio pasis ankora 20 jarojn anta ol la fondumo atingis la deciditan sumon. Por la konstruado de la horlogo oni kalkulis pri 125 mil kronoj.

daurigo:

La fondumo turnis sin ai institucioj kaj aliaj fondumoj pri ekonomia helpo. Ekzemple ai Societo de metiisto kaj Rask-Ørsted fondumo. Pro la kolektita mono Jens Olsen kun la helpanto, inĝeniero Axel Flint faris la lastan detalajn labordesegnaĵojn.

La 5-an de decembro 1943 Jens rakontis en la Societo de Metiistoj pri siaj horloĝaj planoj. De la Metiistaj Societoj en Kopenhago kaj de la provinco kaj de la Dana Societo de Fabrikanto venis grandaj mondonacoj.

En la jaro 1944 oni faris kontrakton inter Jens Olsen kaj la fondumo. Nun povis la preskaŭ 70-jara Jens komenci la konstruon de sia horloĝo. Bedaŭrinde li ne vidis sian verkon fine konstruita. Li mortis la 17-an de nov. 1945. Lia plej proksima kunhelpanto Otto Mortensen daŭrigis la laboron. Li estis la sola, kiu okupis sin tuttempe pri la horloĝa konstruado.

Konstrui horloĝon estas multekosta afero, kaj tial la sumo de 125 mil kronoj ne estis sufiĉa. Ĉe la fina konstruo 1955 la horloĝa komiteo elspezis 700 mil. En la jaro 1944 la fondumo decidis, ke estas necese trovi kompetentajn personojn por prizorgi la plej belan enkadrigon de la horloĝo.

Komisiono iniciatis oficialan konkuradon. Dana arkitekto Gunnar Bilmann Peterst helpe de skulptisto Mogens Boggild gajnis la konkuradon.

La astronomia horloĝo montas ne nur ordinaran tempon sed ankaŭ diversajn tempojn de astronomia intereso. La horloĝo montras mezeŭropan tempon, mezsuntempon laŭ la veran suntempon kaj tempojn de sunleviĝo kaj sunsubiro.

Plie estas kalendaro kiu montras la diversajn lunfazojn kaj la orbitaniron de la granda astroj. Ĝi ankaŭ montras jaron, monaton, tagon kaj daton.

La horloĝo staras sur soklo de granito en vitrino. La skeleto de la vitrino estas farita el senrusta ŝtalo. En la soklo troviĝas kanalo por risortŝnuroj kaj lokoj por ĝiaj peziloj. Plie troviĝas ankaŭ kanaloj por enblovi varman aeron. Per tio okazas superpremo en la vitrino kaj tiu malebligas, ke la polvo enpenetras difektante la ĝenan meĥanismon. La 13-an de decembro 1955 reĝo Frederiko la IX-a ekfunkciigis la horloĝon.

La urbodomo estas vizitebla tage je la 10.00

Sabate la horloĝo je la 10.00 ĝis 13.00.

Kopenhaga amuza ĝardeno estas famekonata de multaj turistoj en la mondo, ĉar al Tivoli venas jare 5 milionoj da homoj por ĝui la diversajn amuzaĵojn dum kelke da horoj. La kreinto de Tivoli estis dana ĵurnalisto Georg Carstensen, Li estis aktiva kaj gaja homo. Liaj multaj eksterlandaj vojaĵoj impresis lin kaj post iu vojaĵo li konstruigis la parkon Tivoli laŭ angla kaj franca modeloj. En la jaro 1843 okazis la inaŭguro. Tivoli estas lokigita sur la resto de la malnova remparo, kiu iam ĉirkaŭis la malnovan Kopenhagon kontraŭ malamiko.

Se vi estas floramanto vi vizitas Tivoli dum tage por admiri la abundan florumaron. Ĉiujare 160 mil da floroj ornamas la gardenon. Tre rimarkinde estas ankaŭ promeno en la ĝardeno vespere por vidi la 100 mil multkolorajn lampojn, kiuj disĵetas agrablan kaj belan lumon ĉie. Ni ankaŭ ne forgesu admiri la belan fontanon antaŭ la koncertsalonego. Multkolorajn akvofadenojn ĝi alten ŝprucas.

La malnova koncertsalonego estis malrestila konstruita en la jaro 1901-1902. Ĝi estis tre unika, ĉar ĝia tegmento estis kovrita per centoj da multkoloraj gaslampoj. Bedaŭrinde ĝi estis detruita 1944 helpe de danaj partianoj de Hitler. Nun en la jaro 1956 la nova koncertsalonego estis inaŭgurita. Dufoje vespere okazas muzikprezentado en ĝi. Multfoje la koncerto estas senpaga, sed ofte venas eksterlandaj famekonataj muzikistoj kaj kantistoj al Kopenhago por prezenti "satajn programojn. Al tiuj koncertoj oni devas antaŭe ĉeti biletojn ĉe la biletvendejo proksime al la ĉefa enirejo.

Trovigas ankaŭ "Vitrado" (Glassalen), ĝi estas konstruita 1863.

Tiu domo estis plurfoje rekonstruita. Iam oni prezentis teatraĵojn tie, sed nun tempe oni prezentas varieteajn programojn.

Tre alloga loko en Tivoli estas la Pantomime teatro. Ĝi estas konstruita 1874. La antaŭkurteno estas vosto de la pavo kaj supre sur la kadro de la scenejo oni metis frazon per "ĉinaj silaboj: "Kun la popolo, komuna plezuro".

Ĉiuj vespere dum la somero okazas prezentado de Comedia dell'Arte, (itala metiis komedio). Kun granda ĝojo oni vidas artistojn Arlekin kun sia Columbine kaj Kassander kaj lian serviston Pjerrot.

Je la 21.45 okazas arauza baletado, Proksime al la koncertsalonego situas subĉie presentejo (Planen), kie ekvilibristoj prezentas siajn akrobatajn saltojn por distri la publikon. Proksime 20 restoracioj atendas turistojn por servi bongustajn specialaĵojn. Ĉe kelkaj la manĝaĵo multekostas, sed se oni flankeniras el la mallarĝaj stratetoj oni povas manĝi je moderaĵoj.

Fine oni povas promeni ĉirkaŭ la lago de Tivoli. La tuta lago estas randgarnita per bluj kaj ruĝaj elektraj lampoj, kiuj donas duoblan efikon pro rebrilo en la laga akvo. Oni ankaŭ multe admiras la ĉirkaŭan turon, kiu sin respegulas multkolora en la akvo sur la surfaco. Merk. sab. dim. okazas artfajraĵo.

La Urbdomo de Kopenhago

La nunan urbdomon en Kopenhago oni konstruis en 1905 laux desegna oj de arkitekto Martin Nyrop en italia renesanco stilo.

Trl el la kvar anta aj urbdomoj, kiuj forbrulis, situis sur la placo "Gammeltorv", kie la nuna jugxejo trovi as.

Super la ĉefpordo estas vitro mosaiko kun la urbo-blazona insigno, kaj super i staras, kiel ora reliefo en la muro, la fondinto de la urbo; la episkopo Absalon. En la maldekstra angulo sin levas la turo 105m is la pinto.

La tuta urbdomo estas granda kvar-angulo, kiu estas dividita en du partoj per mez-konstrua o. La plej antaŭa parto havas grandan halon kun balkono, kolonado kaj vitro-tegmento. Super ĉiuj pordoj kaj kolonoj estas belaj ornamantoj, kaj sub la kolonado estas skribitaj la plej gravaj okaza oj en la urba **historio.**

El i tiu kolonado oni venos al la plej gravaj salonoj de la urbdomo: La festsalono, biblioteko, ambroj de la urbestroj kaj salono por la urbaj delegitoj.

Ciuloke, sur kolonadoj, tuparoj, salonoj, ambroj k.t.p., muroj kaj tegmentoj estas treege bele dekoritaj per freskoj, faritaj precipe de J. oaklm Skovgaard kaj Martin Nyrop. Ili uzis motivojn de la urba vivo kaj de la pejza o en la cirkaua o (homoj, bestoj, floroj ktp.), kaj meze de tlo pendas kaj staras skulpturoj kaj pentrajoj de famaj urbanoj kune kun altvaloraj donaco el fremdaj iandoj,

La plej bela deko fcitaj salonoj estas la edzi o-salono, kiuj beda rinde ne estas viziteblaj, almena ne dumtage, car ile estas iam okupataj. Sed vespere vizito de grupoj povas esti aran ita.

La dekora oj nur konsistas el gobelenoj kaj freskoj en belaj koloroj. Ili rakontas la historio n el du popolkantoj.

La malanta a parto de la urbdomo enhavas precipe oficejojn en tri flankaj oj kun ardena korto, kle staras urso-fontano, anka farita de Bindesbøll kaj J. Skovgaard.

Pondirado kun gvidanto iutage: 11.- is 15.

Enirprezo: 1,00 kr.

Amalienborg

Pro la farulo de Christiansborg en 1794 la reĝa familio perdis sian loĝejon. Ĉar Kristian la VI-a ankaŭ posedis la palacon de Schack, kaj ĉar la palaco de Moltke estis por vendo, ĉiuj tre nature elektis Amalienborg kiel kopenhaga reĝo-restadejo, kaj de tiu tempo Amalienborg, konsista el kvar palacoj (Tirkaŭ ok-angula placo, restis tia.

Dum 1669-1675 la reĝino de Frederik la III-a, nomata Sophie Amalie, konstruigis plezurkastelon: Amalienborg, kiu brulis en 1689, kaj la regiono restis senuzita. Ĝis la oldenburga reĝa familio decidis pro sia 300-jara jubileo krei novan kvartalon.

Kvar terpecojn ricevis 4 el tiam plej gravaj viroj, kiuj rekorapense devigis sin la la planoj de la arkitekto Eigtved konstrui siajn palacojn.

La gvida inter tiuj viroj estis sendube kortega supermarŝalo kaj sekreta konsilisto Gottlib Moltke, kies palaco (sud-okcidenta) estas konstruita en 1754. La sud-orientan palacon ricevis konsilisto Severin Løvenskjold, kiu vendis ĝin al vidva grafino Schack, kaj la palaco havas ties nomon ĝi estas konstruita en la jaro 1759. La nord-orienta palaco, apartenanta al Joachim Brockdorff, kaj la nord-okcidenta, apartenanta al Kristian F. Levetzau, estis ekuzita en 1760.

Kutime la diversaj reĝaj vidvinoj loĝas en la palaco, kie loĝis dum sia reĝino, tempo. La nova reĝo/reĝino eklozas en alia el la 4 palacoj, tiel la rezida restadejo ŝanĝas lokon je tiu nova reĝo. La reĝa familio loĝas dum la plej granda parto de la jaro en Amalienborg, kies stilo estas rokoko.

La kolonaro estas farita el ligno kiel kopio de raarmoraj kolonoj en la Ateno-sanktejo de Priene.

La preĝejo sur la insuleto havas ne-ordinaran historion. Cxi tie situas ek de aro 1560 ankroforĝejo, sed en la aro 1617 fondiis nova eklezia distrikto nomiita "paroĝo de insuleto". Tiu paroĝo ampleksas cxiajn, kiuj apartenas la militiparanojn devis uzi malgrandan mangxejon sanktita de episkopo kiel preĝxejon.

Tio ne placxis al reĝo Chr. d. 4., kiu iam deziris helpi la diokultan. Li decidis, ke la ankroforĝejo estu rekonstruita kiel preĝejo, ka en la jaro 1619 oni solene malfermis ĝin.

La frontono apud la kanalo estas parto de la plej malnova konstruaĵo, sed kalkaĵo kaj pentrado de pli malfruaj tempoj bedaŭrinde kovras in tiel, ke oni ne plu povas vidi, kiel ĝi origine aspektis. La postrestita parto de la konstruaĵo ĝi is parto de la preĝejo en la jaro 1643, kaj samtempe konstrui is la krucbrakoj tiel, ke la preĝejo ekhavis sian nuntempan formon. La arkitekto nomiis Leonhard Blasius. La longa tombkapelo la longe la kanalo konstrui is 1705 (de arkitekto C. Ernst.) Cxi tie oni trovas multajn belajn sarkofagojn. La du famaj marist-herooj: Niels Juel kaj Tordenskjold estas entombigitaj ita tie.

La malgranda konfeseseja-domo apud Holmens bro. (ponto de insuleto) estas pli nova. Ĝi konstrui is okaze de la renovigo en la jaro 1870. (Arkitekto L. Fenger)

Nun estas en ĝi kontoroj.

Holmens Kirke havas interne ankora iom de sia antikva karaktero. La stukoplafo kaj la sidlokoj devenas de la plivastigo de la preĝejo en la aro 1643. La altartabulo kaj la predika pupitro estas pli nova. Ili estas faritaj en festa. kartilag-baroka lignoskulptaĵo dum la aroj 1661 - 1662 de Abel Schröder. - Sur la muroj pendas multaj belaj malnovaj tombo-surskriboj.

La tombejo fondiĝis en la jaro 1660 kaj estas la plej malnova tombejo en Kopenhago.